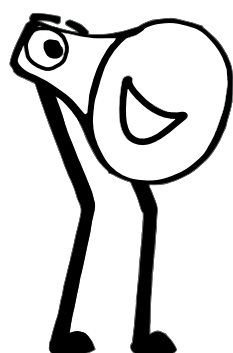

KAMPANIA SPOŁECZNA
DLA EDUKACJI

PROJEKT
**MUZYKA
RÓWNA
MATEMATYCE**

POPOJUTRZE

To jedyny inkubator w Polsce wybrany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej do wspierania Innowacji Społecznych w obszarze „KSZTAŁCENIE”. Projekt w ramach kampanii społecznej Save the Music Fundacji MEAKULTURA został doceniony przez grono ekspertów i otrzymał dofinansowanie na opracowanie modelu innowacji składającego się z narzędzi, które pozwolą w sposób atrakcyjny włączyć zagadnienia muzyczne do nauczania innych przedmiotów w szkołach ponadpodstawowych oraz wyższych klasach szkoły podstawowej (w których na ogół nie ma muzyki w siatce godzin).

FUNDACJA MEAKULTURA

Tworzą ją ludzie z różnych środowisk, których łączy miłość do muzyki i chęć jej promowania na wielorakich płaszczyznach w jak najbardziej oryginalny, ale też profesjonalny sposób. Fundacja to ekspercki think thank, od 2012 roku wspierający polską kulturę i twórców.

SAVE THE MUSIC

To jeden z projektów fundacji. Ta kampania społeczna jest wielowątkowa, ale jej celem jest pokazywanie bezcennej roli i wpływu muzyki na życie człowieka.

EKSPERTKA

Prof. UW dr hab. Iwona Lindstedt: muzykolożka i dyrektorka Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego, specjalizuje się w muzyce XX i XXI wieku.

POMYSŁODAWCZYNI I KOORDYNATORKA PROJEKTU

Dr Marlena Wieczorek, managerka kultury, prezeska Fundacji MEAKULTURA i pomysłodawczyni jej projektów.

WOJCIECH MŁYNARSKI

BARD ULICY

Opracowanie: Dr Mariusz Gradowski, konsultacja metodyczna Anna Równy

Grupa wiekowa: Szkoła ponadpodstawowa

Przedmiot: Język polski

Czas trwania: 90 min, ale przy dokonanej przez nauczyciela selekcji treści z drugiej części zajęć – możliwe przeprowadzenie w 45 minut.

Cele lekcji: Uczeń:

- Definiuje i analizuje pojęcie piosenki literackiej i odnosi je do świata własnych wartości;
- Poznaje wybrane przykłady twórczości Wojciecha Młynarskiego;
- Poznaje konteksty twórczości Wojciecha Młynarskiego, odnosząc je do świata współczesnych i własnych wartości;
- Doskonali umiejętność pracy w grupie oraz kompetencje społeczne i emocjonalne;
- Ćwiczy umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji;
- Dostrzega w piosence literackiej, jako tekście kultury, źródło wiedzy o historii i inspiracje do refleksji o współczesności.

Powiązanie z podstawą programową: Język polski. Lektura obowiązkowa: powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk.

Metody i formy pracy: Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- Metoda problemowa;
- Burza mózgów;
- Elementy debaty za i przeciw;
- Praca z tekstem poetyckim;
- Praca w parach;
- Praca w grupach;
- Praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- Tablica / tablica interaktywna / flip chart;
- Komputer / tablet z dostępem do Internetu;
- Lektura (cytaty, teksty piosenek);
- Lektura audytywna (analityczne słuchanie słowno-muzycznych wykonania piosenki literackiej);
- Karty pracy.

Przygotowanie do lekcji:

Lekcja poprzedzona jest wysłuchaniem przez uczniów piosenek z [ZADANIE DOMOWE, ZADANIE 1]. Nauczyciel kieruje uwagę uczniów na aspekty związane z tekstami piosenek (przedstawiane historie i ich bohaterowie, wpadające w ucho zwroty, humor, nastrój). Informuje, że po wysłuchaniu utworów przeprowadzi lekcję o mistrzu piosenki literackiej – Wojciechu Młynarskim.

PRZEBIEG LEKCJI

WPROWADZENIE:

Nauczyciel prosi uczniów o swobodne uwagi na temat wysłuchanych piosenek. Zadaje pytania: Która wyśpiewana historia podobała się najbardziej i dlaczego? Który fragment tekstów Młynarskiego zapadł najbardziej w pamięć? Który z wysłuchanych tekstów piosenek najlepiej pasuje do waszych doświadczeń?

REALIZACJA TEMATU

1. Poznajemy Wojciecha Młynarskiego

Nauczyciel podaje podstawowe fakty dotyczące Młynarskiego: urodził się 26 marca 1941r. w Warszawie, gdzie też zmarł 15 marca 2017r. Człowiek wielu talentów: poeta, satyryk, artysta kabaretowy, dramaturg, scenarzysta, librecista, tłumacz, reżyser teatralny. Najbardziej pamiętany jako autor i kompozytor piosenek.

Nauczyciel proponuje wyjście poza suche dane. Wyświetla na ekranie (ew. rozdaje wydrukowane) karykatury Wojciecha Młynarskiego wraz ze zdjęciami artysty [KARTA PRACY NR 1]. Burza mózgów – czy karykaturzystom udało się uchwycić podobieństwo? Które cechy Wojciecha Młynarskiego są charakterystyczne? Które łatwe do zapamiętania i uchwycenia w karykaturze [Rys. 3] ?

Nauczyciel objaśnia, że Wojciech Młynarski przeważnie sam wykonywał swoje piosenki (posiadał świetną dykcję, intonację i poczucie rytmu), miał wielki szacunek do estrady (zawsze elegancko ubrany, zmieniał buty codzienne na wypastowane lakierki), a jego garnitur był rodzajem kostiumu, który nie przeszkadzał mu wcielać się w role pojawiające się w piosenkach (szeryf, kontrabasista, podchmielony przechodzień itp.).

Nauczyciel proponuje krótką grę [QUIZ] i rozpoczyna serię pytań. Uczniowie głosują przez podniesienie ręki. Maksymalnie można otrzymać 3 punkty, kto je zdobędzie, zostaje wyróżniony w sposób wybrany przez nauczyciela (np. brawa).

PYTANIA DO QUIZU

1. Ile piosenek napisał Wojciech Młynarski?

- a) ok 50
- b) ok. 200
- c) ok. 500
- d) ok. 2000**

Odpowiedź: **d**). Raczej ponad 2000, niż mniej.

Nauczyciel prosi o krótki komentarz, zadając pytania: czy to dużo, czy mało? Co jest potrzebne by napisać 2000 tekstów, z których spora część stała się bardzo ważnym elementem polskiej kultury?

2. O której Wojciech Młynarski zaczynał pracę nad piosenkami?

- a) 5:00 (wczesnie rano)**
- b) 10:00 (dość rano)
- c) 16:00 (po południu)
- d) 22:00 (wieczorem)

Odpowiedź: **a**). Nauczyciel przywołuje cytat z jednego z wywiadów udzielonych przez Wojciecha Młynarskiego: „Przez całe życie pisałem od piątej rano. Dlatego wielokrotnie po południu miałem nieprzyjemny charakter”.

Nauczyciel prosi o krótki komentarz, zadając wybrane pytania: Jakie mogą być zalety tak wczesnego pisania? Czy nieprzyjemny charakter to wysoka cena za wartościowy tekst? Co jest ważniejsze: mieć przyjemny charakter czy napisać tekst piosenki, która ma szansę zdobyć popularność?

3. Wśród podanych przebojów, wykonywanych przez różnych artystów śpiewających teksty Wojciecha Młynarskiego, zaplątał się jeden NIE napisany przez Młynarskiego. To...

- a) Skaldowie *Wszystko mi mówi, że mnie ktoś pokochał*
- b) Ewa Bem *Serce to jest muzyk*
- c) Maryla Rodowicz *Małgośka***
- d) Czesław Niemen *Muzyko moja*

Odpowiedź: c). Piosenkę *Małgośka* napisała Agnieszka Osiecka do muzyki Katarzyny Gärtner (czyt. gertner).

Nauczyciel objaśnia, że wiele piosenek stało się przebojami w wykonaniu innych artystów, w kolejnych dekadach:

- lata 60. (m. in. rockowy *Wszystko mi mówi, że mnie ktoś pokochał* Skaldów – tekst napisany przez Młynarskiego w pół godziny!),
- lata 70. (m. in. hardrockowe *Muzyko moja* z repertuaru Czesława Niemena),
- lata 80. (m. in. disco-jazz Ewy Bem w *Serce to jest muzyk*).

Nauczyciel dodaje, że Wojciecha Młynarskiego i Agnieszkę Osiecką łączy m.in. to, że razem z Jonaszem Koftą (autorem m.in. piosenki *Pamiętajcie o ogrodach*) nazwani zostali przez Jeremiego Przyborę (z legendarnego Kabaretu Starszych Panów) „trójką wieszczów polskiej piosenki”.

2. Poznajemy piosenki Wojciecha Młynarskiego

Nauczyciel wykorzystuje kartę pracy z cytatami z Młynarskiego dot. piosenki literackiej: prezentuje je na ekranie lub rozdaje uczniom wydruki [KARTA PRACY NR 2].

Cytat 1. *Piosenka to forma magiczna, w której w błyskawicznym skrócie można nawiązać kontakt z odbiorcą i przy pomocy metafory, aluzji, niedomówienia prowadzić z tym odbiorcą pasjonującą grę.*

Burza mózgów:

Na czym polega wspomniana przez Młynarskiego „gra”? Jeśli uznamy, że „gra” polega na pokazywaniu rzeczy oczywistych jako nieoczywiste, fałszywych jako prawdziwe, ważnych jako nieważne, humorystycznych z kamienną twarzą (i we wszystkich przypadkach – odwrotnie), to jakie znacie przykłady utworów, które za pomocą aluzji, niedomówień, czy metafory podejmują taką grę ze słuchaczem?

Nauczyciel może odwołać się do wysłuchanej przez uczniów piosenki *Bynajmniej* pod kątem wyróżnionego elementu. Zwraca uwagę, że Młynarski wykorzystuje popularny błąd językowy (mówienie „bynajmniej” zamiast „przynajmniej”) i przedstawia historię zakochanego człowieka, który może i ma braki w wykształceniu (wciąż powtarza ten błąd), ale posiada także wielkie serce i szybko się uczy. Wniosek płynący z piosenki – nie oceniać zbyt pochopnie, patrzeć głębiej, nie wywyższać się ponad innych ludzi, ale też uczyć się na swoich błędach i tych językowych, i tych życiowych.

Cytat 2. *Przy pomocy piosenki można powiedzieć coś ogromnie ważnego o kraju, w którym się żyje.*

Burza mózgów:

Dlaczego piosenka może być dobrym narzędziem do mówienia czegoś kraju, w którym się żyje? Może być zwięzła, a nie rozgadana, może mieć celne skojarzenia, efektowny język. Jakie cechy musi mieć autor, aby te elementy wykorzystać? Musi być bystrym obserwatorem mediów, tego, jak się zachowują, co mówią. Musi uważnie obserwować, co robią ludzie spotkani na ulicy, jak zachowują się, kiedy myślą, że nikt nie patrzy.

Dobrym przykładem jest piosenka *Po co babcię denerwować*. Nauczyciel prezentuje znaną już uczniom z pracy w domu pod kątem wyróżnionego elementu. Nauczyciel zauważa, że to piosenka wykorzystująca elementy czarnego humoru. Opowiada o rodzinie, która ukrywa przed babcią niewygodne fakty z życia domowników. Wprost – to zabawna

historia rodzinna, ale nie wprost, między wierszami, niczym w zagadkowych bajkach Ezopa – babcię identyfikujemy jako Wiesława Gomułkę (wprost) lub innego polityka, którego pod tę postać można podstawić (na tym polega uniwersalny charakter tego utworu). W czasie PRL takie pisanie było sposobem na ominięcie cenzury i pokazanie mechanizmów propagandy: niewygodne tematy opisuje się w taki sposób, że interpretując fakty, zniekształca je i przez to nie mówi prawdy.

Nauczyciel zwraca też uwagę na czarny humor („stryczek” – „idzie jak po sznurku”, upadek, złamanie, wykrzywienie postawy, trwały uszczerbek na zdrowiu przedstawiony słowami „krzywa rośnie”; w domyśle „krzywa wykresu” w piosenkowej rzeczywistości określa wnuczkę babci, która rośnie dalej, tylko krzywa, pokrzywiona), zdrobnienia językowe, infantyлизację tekstu.

Cytat 3 *Piosenka to jest taki drobny twór, który może sprowokować do myślenia, ale nie jest w stanie go zastąpić.*

Burza mózgów:

Jak piosenka przydaje się do włączenia myślenia? Taka, która przez wskazanie problemów w atrakcyjnej formie, przedstawia paradoksy, zabawne scenki będące przykładem powtarzalnych zdarzeń. Dlaczego piosenka nie jest w stanie zastąpić myślenia?

Jako przykład nauczyciel prezentuje utwór *Jesteśmy na wczasach*. Po jej wysłuchaniu nauczyciel wskazuje, że ta piosenka jest przykładem wynalezionej i często stosowanego przez Wojciecha Młynarskiego tzw. „felietonu śpiewanego”, czasem określanego mianem „śpiewanego reportażu”. To przedstawienie i skomentowanie w formie piosenki jakiejś ciekawej, dającej do myślenia sytuacji, czy zdarzenia (tu dzieje się kilka jednocześnie: historia zakochanego kontrabasisty, scena rodzajowa z życia sanatorium, obserwacje obyczajowe, elementy humorystyczne).

PODSUMOWANIE:

Nauczyciel przypomina, że Wojciech Młynarski był nazywany „bardem ulicy”. Bardem – czyli pieśniarzem traktującym piosenkę jako coś więcej niż tylko rozrywkę, który rozumiał możliwości, jakie ona daje: krótką i atrakcyjną formę, połączenia słowa i muzyki, kondensowanie myśli. Określenie „bard ulicy” odnosi się do jego umiejętności podsłuchania żywego języka ulicy, ale także podkreśla umiejętność wejścia ponad podziały – stąd „ulica” to nie tylko zwrócenie uwagi na biedniejszych, gorzej wykształconych etc. Na ulicy spotyka się profesor i robotnik, sprzedawca i prawnik, a ten splot życiowych dróg, kontekstów, okoliczności opisywany jest przez Młynarskiego bardzo celnie.

Nauczyciel zauważa ogólnie, że im lepszy utwór, tym bardziej jest podatny na interpretację, tym bardziej jest ponadczasowy i uniwersalny. To dlatego piosenka Wojciecha Młynarskiego *Jeszcze w zielone gramy* o harcie ducha i o wytrwałości mimo wszystko, tak dobrze zabrzmiała w początkach pandemii COVID-19 w 2020 r. „*Jeszcze w zielone gramy, jeszcze nie umieramy*” – słowa te dawały nadzieję i otuchę zarówno kiedyś, pokoleniu naszych rodziców i dziadków, jak i mogą ją dawać nam teraz.

Na zakończenie w zależności od możliwości czasowych – wspólnie z uczniami można wysłuchać piosenki *Jeszcze w zielone gramy*.

Uzupełnieniem scenariusza jest video wykład dr Mariusza Grabowskiego „Dźwięki piosenki, czyli o muzyce i słowach”.

QUIZ

1. Ile piosenek napisał Wojciech Młynarski?

- a) ok 50
- b) ok. 200
- c) ok. 500
- d) ok. 2000

2. O której Wojciech Młynarski zaczynał pracę nad piosenkami?

- a) 5:00 (wczesnie rano)
- b) 10:00 (dość rano)
- c) 16:00 (po południu)
- d) 22:00 (wieczorem)

3. Wśród podanych przebojów wykonywanych przez różnych artystów śpiewających teksty Wojciecha Młynarskiego zaplątał się jeden NIE napisany przez Młynarskiego. To...

- a) Skaldowie *Wszystko mi mówi, że mnie ktoś pokochał*
- b) Ewa Bem *Serce to jest muzyk*
- c) Maryla Rodowicz *Małgośka*
- d) Czesław Niemen *Muzyko moja*

WOJCIECH MŁYNARSKI. BARD ULICY

KARTY PRACY

KARTA PRACY NR 1

Opisy karykatur i zdjęć Wojciecha Młynarskiego

Rys. 1.

Wojciech Młynarski w 2012

Fot. Jarosław Roland Kruk / Wikipedia, licencja: CC-BY-SA-3.0

Starszy mężczyzna w niebieskiej koszuli i marynarce, z krótko obciętymi siwymi włosami, patrzy prosto w obiektyw

Rys. 2.
Rycina Jerzego Dudy-Gracza z okładki publikacji pt.
„W co się bawić?”
http://archiwum.bibliotekapiosenki.pl/Mlynarski_Wojciech

Długa czarna plama, układająca się w postać mężczyzny
z delikatnie zasugerowanymi rysami twarzy

Rys. Edmund Mańczak

Rys. 3.
Karykatura Wojciecha Młynarskiego
rys. Edmund Mańczak [http://archiwum.bibliotekapiosenki.pl/Mlynarski_Wojciech]

Rysunek czarną kreską, przedstawiający uśmiechniętą twarz mężczyzny w muszce z króciutkim "językiem" na głowie i z długim nosem

Rys. 4.
Karykatura Wojciecha Młynarskiego
http://archiwum.bibliotekapiosenki.pl/Mlynarski_Wojciech

Czarno-biały rysunek roześmianego mężczyzny z wysuniętą do przodu prawą ręką i z długim nosem

Rys. 5.
IV Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu, 1966. Na zdjęciu:
Wojciech Młynarski
fot. Andrzej Wiernicki/Forum

Czarno-białe zdjęcie młodego mężczyzny w garniturze i krawacie, ujętego bokiem przed mikrofonem - kostką. Mężczyzna śpiewa i gestykuluje prawą dłonią

Rys. 6.
IV Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu, 1966. Na zdjęciu:
Wojciech Młynarski
fot. Aleksander Jałosiński/Forum

Czarno-białe zdjęcie młodego mężczyzny z rękami w kieszeniach, śpiewającego do mikrofonu

Rys. 7
Wojciech Młynarski
Fot. Best Film/Materiały prasowe

Czarno-białe, portretowe zdjęcie eleganckiego, młodego mężczyzny o pociągłej twarzy i jasnych oczach, patrzącego w lewą stronę

KARTA PRACY NR 2

Cytaty Wojciecha Młynarskiego

Cytat 1.

Piosenka to forma magiczna, w której w błyskawicznym skrócie można nawiązać kontakt z odbiorcą i przy pomocy metafory, aluzji, niedomówienia prowadzić z tym odbiorcą pasjonującą grę.

[Wojciech Młynarski, cyt. za: „Prawie całość”, książeczka dołączona do boksów pięciu CD, Warszawa 2001].

Cytat 2.

Przy pomocy piosenki można powiedzieć coś ogromnie ważnego o kraju, w którym się żyje.

[Wojciech Młynarski, cyt. za:
<https://culture.pl/pl/tworca/wojciech-mlynarski>].

Cytat 3.

Piosenka to jest taki drobny twór, który może sprowokować do myślenia, ale nie jest w stanie go zastąpić.

[cyt. za: „Młynarski. Piosenka finałowa”, scen. i reż. Alina Albrecht, 2017;
<https://vod.tvp.pl/video/mlynarski-piosenka-finalowa,mlynarski-piosenka-finalowa,36328802>]

WOJCIECH MŁYNARSKI

BARD ULICY

Zadanie domowe

ZADANIE 1:

Wysłuchaj poniższych piosenek. Zwróć uwagę na: aspekty związane z tekstami (przedstawiane historie i ich bohaterowie, wpadające w ucho zwroty, humor, nastrój). Wypisz elementy, które zwróciły Twoją uwagę.

1. *Jeszcze w zielone gramy* (sł. Wojciech Młynarski, muz. Jerzy „Duduś” Matuszkiewicz), wyk. aktorzy Teatru Ateneum.
<https://www.youtube.com/watch?v=G2ztwrgKeMA> (oficjalny kanał Youtube Teatru Ateneum)
2. *Jesteśmy na wczasach* (sł. Wojciech Młynarski, muz. Janusz Sent), wyk. Wojciech Młynarski.
<https://www.youtube.com/watch?v=o1HCzB99IHg> (oficjalny kanał Youtube Polskich Nagrań)
3. *Bynajmniej* (sł. Wojciech Młynarski, muzy. Janusz Sent), wyk. Wojciech Młynarski.
<https://www.youtube.com/watch?v=UevBEB4MMQM> (oficjalny kanał Youtube Polskich Nagrań)
4. *Po co babcię denerwować* (sł. Wojciech Młynarski, muz. Franciszka Leszczyńska),
<https://youtu.be/35GPD-eZIEU>

ZADANIE 2:

Poserfuj po Youtube i znajdź piosenkę/wiersz Wojciecha Młynarskiego, o której nie mówiliśmy na zajęciach, a która przypadnie Ci do gustu. Zachęć do jej przesłuchania jednym lub dwoma SMS-ami (160 a 320 znaków ze spacjami). Postaraj się, aby zachęta trafiła w sedno, była inteligentna i konkretna; unikaj „zachęcającej zachęty” (nie pisz np. tak: „ta piosenka jest naprawdę bardzo fajna, super hiper ekstra, podoba mi się, bo jest fajna”. Zastanów się „dlaczego do mnie trafia?”, „co z niej do mnie przemawia? Humor? Ironia? Pomysł? Metafora? Przekaz?”).

ZADANIE 3:

Posłuchaj piosenek *Kanapka z człowiekiem* oraz *Żurek*, najlepiej śledząc jednocześnie dołączone teksty, a następnie odpowiedz na następujące pytania:

- a) Co je łączy? (Odp.: piosenka polska, piosenka literacka, tekst poetycki, wykorzystanie motywu jedzenia do opowiedzenia o ludzkiej naturze, o losie, o historii, o relacjach międzyludzkich. Jedzenie jako coś codziennego, naturalnego i koniecznego daje powszechnie znane doświadczenie, za pomocą którego można opowiadać o stanach bardziej złożonych, skomplikowanych, w sposób niepozbawiony humoru i/lub ironii)
- b) Czym się różnią? (m.in. melodyka, harmonika, nastrój – dość lekki, żywiołowy, humorystyczny u Młynarskiego; ciemny, ponury, gorzki, przytłaczający u Kaczmarskiego. Wynika to z m.in. z opisywanych problemów – człowiek wobec historii najnowszej i otaczającego świata (Młynarski); człowiek wobec przeznaczenia; człowiek wobec popędów, instynktów; człowiek wobec drugiego człowieka – postrzegany pesymistycznie; proces gotowania i jedzenie jako coś, co ma/może mieć właściwości terapeutyczne versus jedzenie jako coś nieuniknionego, tragicznego, jak metafora śmierci, przemijania, zniszczenia; człowiek nie jako jedzący, a jako jedzony)
- c) Dlaczego, to żurek został wybrany przez Młynarskiego? (Jedna z polskich potraw, a to piosenka o Polakach, Polsce i polskiej historii; potrawa, do której wrzuca się dużo elementów – coś jak bigos, która to potrawa ma również swoje ważne znaczenia językowe; powód prozaiczny – Młynarski lubił żurek, szczególnie ten gotowany przez przyjaciela, aktora Wiesława Gołasa, co zresztą pojawia się w piosence)
- d) Porównaj tekst piosenki J. Kaczmarskiego z jego artystyczną inspiracją, czyli obrazem Bronisława Wojciecha Linkego *Kanibalizm* [Rys. 8]. Jakie elementy obrazu Kaczmarski wprost przywołuje w tekście? Jak opisuje obraz? Z jakich środków poetyckich korzysta? Jakie elementy dopowiada (pisze coś, co nie wynika z obrazu wprost)?, a jakie pomija (co jest czytelne na obrazie, co nie pojawia się potem w tekście Kaczmarskiego)?
- e) Która piosenka podoba Ci się bardziej? Podaj argumenty za wybranym utworem, wskaż te cechy drugiego utworu, które Cię nie przekonują, albo Ci się nie podobają.

Kanapka z człowiekiem (Linke), autor słów: Jacek Kaczmarski, autor muzyki: Przemysław Gintrowski. Na płycie: Gintrowski, Kaczmarski, Łapiński, Muzeum (Pomaton 1991).

Źródło tekstu:

https://bibliotekapiosenki.pl/utwory/Kanapka_z_czlowiekiem/tekst

Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=hcuTIC2yINg>

Ostry nóż
Wchodzi w chleb
Deszcz okrusz-
Ków sypie się
Grzęzną w tłuszcz
Z oczu łzy
W ciepłych struż-
Kach płyną mi
To z cebu-
Li żółte młyńskie ko-
Ła przygniata-
Ją mnie do krom-
Ki Wsmarowa-
Li mnie od czo-
Ła aż po pię-
Ty i korzonki-
Przyprawia-
Ją według kar-
Ty sól mnie szczy-
Pie w nos pieprz wier-
Ci a ja wca-
Le nie chcę być pożar-
Ty mnie nie spie-
Szy się do śmier-
Ci
-Jakim prawem starcy ludojady
Przyrządzają sobie tę kanapkę
Wrzeszczę przygnięciony i bezradny

Wciskam w tłuste masło łapki
Jeszcze sokiem z cytryn mnie spryskują
Żeby przed spożyciem skurczył się
Przecież ktoś się musi za mną ująć
Tak po prostu wszak nie zjedzą mnie-
Drgnął mój chleb
Unosi dłoń go wzwyż
Boże! Czuję dech
Zgłodniały widzę pysk-
Może
To jest żart!
Czy śmiać się mam czy łkać
Patrzę w lśnienie warg
Co zaczynają drgać
Nagle otchłań ust
I zębów biała grań
Woni zgniłej chlust
Ruchomą widzę krtań
Bronię się co sił
Wtem trzask i mrok mnie skrył
-Masło świetne
Chleb wspaniały
Człowiek z lekka
Był zgorzkniały

Żurek: autor słów: Wojciech Młynarski, autor muzyki: Jerzy Derfel. Na płycie: Wojciech Młynarski, Róbmy '95 (Pomaton EMI 1995).

Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=U3eZKpVIRSc>

Jakaś przykrość nawet nieduża
Pech przypadek zły losu traf
Innych ludzi od razu wkurza
Wciąga niby w błotnisty staw
Zaś gdy mną zły los zakolebie
Chcąc mnie wprawić w psychiczny niż
To ja wszystko to biorę w siebie
A na zewnątrz marmur i spiż
W środku wulkan na Filipinach
Co udaje tylko że śpi
A na zewnątrz ironia kpina
Lekkie ramion wzruszenie i
Krok do domu kieruję prędki
i gdy z nerwów trafia mnie szlag,
ściany mojej skromnej kuchenki
są cichymi świadkami jak...

Marchewczkę ciach ciach ciach,
pietruszczkę ciach ciach ciach
porek i selerek trach- siekam.
I nastawiam gaz na full,
rosołeczek bul bul bul,
a ja siadam jak ten król – czekam.
Śmietanečka – tak tak tak,
Zasmażeczka – co za smak,
kielbaseczka sucha jak wiórek.
Tak gotuję sobie przez
dłuższy czas, aż gotów jest
najwspanialszy lek na stres – żurek!

Aż się nasze życie ponure
Odmieniło tak nagle, że
Nie musiałem uciekać w żurek
Chociaż nerwy wciąż żarły mnie

Rok 89 czerwiec radość i w oczach blask
I nadziei promyczek złoty
Że się zaczął wspaniały czas
A po chwili potwarz, obmowa
W polskim piekle ślina i żółć
A kto z kotła wychyli głowę
Zaraz inni wciągną go w dół
I gazeta leci mi z ręki
I nerwowy trafia mnie szlag
I znów ściany mojej kuchenki
Są cichymi świadkami jak...

Marchewczkę ciach ciach ciach....

Tu wam dodam na wspomnień strunie
Myśl niegłupią która tak brzmi
Że ten żurek przeciw komunie
Jakby lepiej smakował mi
Dziś mój żurek i to mnie smuci
Nie bulgocze jak złoty sen
Jakich przypraw bym nie dorzucił
A smak psiakrew jakiś nie ten
I tak chciałbym we własnym domu
Wreszcie życie normalne wieść
Nie jeść przeciw czemuś lub komuś
No po prostu usiąść i zjeść
Tu Tadeusz ściśnie się z Lechem
Tam ucichnie pretensji sto
Jest normalnie miło jest w dechę

A ja wtedy co robię, no...
Marchewczkę ciach ciach ciach....

Rys. 8.
Bronisław W. Linke, *Kanibalizm*, 1950-1951, olej na płótnie, 100cm x 74 cm

Obraz przedstawiający pokazane w zbliżeniu szeroko otwarte usta, do których podnosi się dłoń z kanapką: na kromce chleba z masłem i krążkami cebuli leży człowiek w szarym ubraniu, z przyczepioną do lewego ramienia niebieską metką

DLA OCHOTNIKÓW:

Zrób sobie herbatę, usiądź wygodnie i obejrzyj koncert z Festiwalu w Opolu w 1977 roku pt. "Nastroje – nas troje". Zastanów się, dlaczego Agnieszka Osiecka, Jonasz Kofta i Wojciech Młynarski zostali nazwani przez Jeremiego Przyborę „trójcą wieszczów polskiej piosenki”.

Link:

<https://youtu.be/cLpubSMI3PM>

BIBLIOGRAFIA

WOJCIECH MŁYNARSKI

1. Kowalczyk Janusz, *Młynarski*, online:
<https://culture.pl/pl/tworca/wojciech-mlynarski> dostęp: 10.12.2021 r.
2. Kowalczyk Janusz, *Wojciech Młynarski na scenie*,
<https://culture.pl/pl/artykul/wojciech-mlynarski-na-scenie> dostęp: 10.12.2021 r
3. Młynarska Agata, *Młynarski. Rozmowy*, Prószyński i S-ka, Warszawa 2018.
4. Młynarski Wojciech, *Moje ulubione drzewo, czyli Młynarski obowiązkowo*, wywiad z Wojciechem Młynarskim Agata Młynarska, Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2007.
5. Młynarski Wojciech, *Od oddechu do oddechu*, Prószyński Media, Warszawa 2017.
6. Młynarski Wojciech, *Polska miłość*, Prószyński Media, Warszawa 2019.
7. Młynarski Wojciech, *W Polskę idziemy*, red. Michał Nalewski, Prószyński Media, Warszawa 2018.
8. Michalski Dariusz, *Dookoła Wojtek. Opowieść o Wojciechu Młynarskim*, Prószyński i S-ka, Warszawa 2008.
9. Michalski Dariusz, *Wojciech Młynarski był fantastycznym obserwatorem*, Polskie Radio, online:
<https://www.polskieradio.pl/8/8886/Artykul/2642623,Dariusz-Michalski-Wojciech-Mlynarski-byl-fantastycznym-obserwatorem> dostęp: 10.12.2021 r
10. *Mistrz – absolutnie. Wspomnienia o Wojciechu Młynarskim*, zebrała Katarzyna Skrzydlowska-Kalukin, Czerwone i Czarne, Warszawa 2017.
11. *Muzeum Literatury wspomina Wojciecha Młynarskiego*, «Audycje Kulturalne» online:
<https://open.spotify.com/episode/19sycXMsheAVmkBKvjQbUj?si=gCVDwsQ5SF CN2EkjzVIHAA>, dostęp: 11.12.2021 r.
12. *Przypomnijcie sobie Zdzisia. Kalendarium Wojciecha Młynarskiego*, Polskie Radio, online:
<https://www.polskieradio.pl/6/977/Artykul/317302,Przypomnijcie-sobie-Zdzisia-Kalendarium-Wojciecha-Mlynarskiego>, dostęp: 10.12.2021 r.

POLSKA PIOSENKA LITERACKA:

1. #2 – Agnieszka Osiecka, «Drozdowisko – Teresa Drozda», online:
<https://open.spotify.com/episode/0WQ47ldKhRQ1dv1i0GPgkD?si=IPX4BddxR5qlEhPLH-TPbA>, dostęp: 11.12.2021 r.
2. #3 – Jeremi Przybora, «Drozdowisko – Teresa Drozda», online:
<https://open.spotify.com/episode/39vpHqzrkUaC2GwR5h8rtk?si=uL--AFjpQ-GeRA3hIUWw-CA>, dostęp: 11.12.2021 r.

3. #3 – *Kluźniak, Kaczmarek*, «Drozdowisko – Teresa Drozda», online:
https://open.spotify.com/episode/2wysnn6tdGGSTdN8YQRUFL?si=JF_OrMavQ1CYXEPF4nc_Gw, dostęp: 11.12.2021 r.
4. *Agnieszka Osiecka. Dwa tysiące mądrych piosenek*, Polskie Radio, online:
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/2468083,Agnieszka-Osiecka-Dwa-tysiacze-madrych-piosenek>, dostęp: 13.12.2021 r.
5. Anna German. „Nigdy nie uczyłam się śpiewać”, Polskie Radio, online:
<https://www.polskieradio.pl/7/5568/Artykul/2358505,Anna-German-Nigdy-nie-uczylam-sie-spiewac>, dostęp: 13.12.2021 r.
6. Biały Beata, *Osiecka. Tęgo o mnie nie wiecie*, Wydawnictwo WAB, Warszawa 2020.
7. Ciepłuch Małgorzata, *Andrzej Zaucha - sympatyczny i dobry facet*, online:
<http://meakultura.pl/arttykul/andrzej-zaucha-sympatyczny-i-dobry-facet-czesc-1-1122>
Artystyczne oblicza Andrzeja Zauchy w latach 80., online:
<http://meakultura.pl/arttykul/artystyczne-oblicza-andrzeja-zauchy-w-latach-80-czesc-2-1124>
Apendix. Andrzej Zaucha w oczach bliskich, online:
<http://meakultura.pl/arttykul/apendix-andrzej-zaucha-w-oczach-bliskich-czesc-3-1123> dostęp: 10.12.2021 r.
8. Chojnowski Maciej, *Gra w miłość*, online:
<https://www.dwutygodnik.com/arttykul/1667-gra-w-milosc.html> dostęp: 13.12.2021 r.
9. Czy Tomasz, *Osiecka Soyki, czyli „... tylko brać”*, online:
<https://www.dwutygodnik.com/arttykul/1658-osiecka-soyki-czyli-...-tylko-brac.html>
dostęp: 13.12.2021 r.
10. Ćwiek Martyna, *Ewa Demarczyk*, online:
<https://culture.pl/pl/tworca/ewa-demarczyk> dostęp: 11.12.2021 r.
11. *Datownik 09.10.2020 – Agnieszka Osiecka*, «Datownik w Radiu Lublin» online:
<https://open.spotify.com/episode/1Tb9hpSDMQ5LaLNwKsrayQ?si=T0CAePgEQRupxy4NeeNWcw>, dostęp: 11.12.2021 r.
12. *Datownik 16.10.2020 – Kabaret Starszych Panów*, «Datownik w Radiu Lublin» online:
https://open.spotify.com/episode/339J2hk9bNplX4qm6M1Xst?si=MZP3_EGcSyObeHjtMJu9Pw, dostęp: 11.12.2021 r.
13. Derlatka Piotr, *Poeci piosenki 1956–1989. Agnieszka Osiecka, Jeremi Przybora, Wojciech Młynarski i Jonasz Kofta*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2012.

14. Ewa Demarczyk – *Czarny Anioł Piwnicy pod Baranami*, Polskie Radio, online: <https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/2659150,Ewa-Demarczyk-%E2%80%93-Czarny-Aniol-Piwnicy-pod-Baranami>, dostęp: 11.12.2021 r.
15. *Fenomenalny Kabaret Starszych Panów*, Polskie Radio, <https://www.polskieradio24.pl/39/156/Artykul/2384897,Fenomenalny-Kabaret-Starszych-Panow>, dostęp: 13.12.2021 r.
16. Gajda Krzysztof, *Jacek Kaczmarski w świecie tekstów*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2003.
17. Gajda Krzysztof, *To moja droga. Biografia Jacka Kaczmarskiego*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2009.
18. Grynberg Henryk, *Być wielkim pisarzem, mieć oswojonego jeża*, online: <https://www.dwutygodnik.com/artykul/7719-byc%C2%A0wielkim-pisarzem-miec-oswojonego-roze.html>, dostęp: 13.12.2021 r.
19. Iliczew-Wołkanowski Iwan, *Anna German. Sto wspomnień o wielkiej piosenkarce*, tłum. Walentyna Mikołajczyk-Trzcińska, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2019.
20. *Jacek Kaczmarski*, Culture.pl, online: <https://culture.pl/pl/tworca/jacek-kaczmarski> dostęp: 13.12.2021 r.
21. *Jacek Kaczmarski. Kochał publiczność, która traktowała jego występy jako manifestacje polityczne*, Polskie Radio, online: <https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1079781,Jacek-Kaczmarski-Kochal-publicznosc-ktora-traktowala-jego-wystepy-jako-manifestacje-polityczne>, dostęp: 13.12.2021 r.
22. *Jej portret. Kalina Jędrusik*, Polskie Radio, online: <https://www.polskieradio.pl/8/3664/Artykul/2451015,Jej-portret-Kalina-Jedrusik>, dostęp: 13.12.2021 r.
23. *Kalina Jędrusik*, online: <https://culture.pl/pl/tworca/kalina-jedrusik> dostęp: 13.12.2021 r.
24. Kuźniak Angelika, Karpacz-Oboładze Ewelina, *Czarny Anioł. Opowieść o Ewie Demarczyk*, Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2015.
25. Kowalczyk Janusz, *Grzegorz Turnau – dwie, trzy minuty nierzeczywistości*, online: <https://culture.pl/pl/artykul/grzegorz-turnau-dwie-trzy-minuty-nierzeczywistosci> dostęp: 13.12.2021 r.
26. Kowalczyk Janusz, *Jeremi Przybora*, online: <https://culture.pl/pl/tworca/jeremi-przybora> dostęp: 13.12.2021 r.
27. Kowalczyk Janusz, *Jerzy Wasowski*, online: <https://culture.pl/pl/tworca/jerzy-wasowski>, dostęp: 13.12.2021 r..

28. Kowalczyk Janusz, *Niezastąpiony, liryczny. O Marku Grechucie*, online:
<https://culture.pl/pl/artykul/niezastapiony-liryczny-o-marku-grechucie> dostęp: 13.12.2021 r.
29. Maciaszczyk Agnieszka, *Piosenkarstwo totalne. Rozważania o sztuce Ewy Demarczyk*, online:
<http://meakultura.pl/artykul/piosenkarstwo-totalne-rozwazania-o-sztuce-ewy-demarczyk-2402> dostęp: 10.12.2021 r.
30. Magda Umer – artystka żyjąca poza schematami, Polskie Radio,
<https://www.polskieradio.pl/9/6085/Artykul/1870508,Magda-Umer-%E2%80%93-93-artystka-zyjaca-pozza-schematami>, dostęp: 13.12.2021 r.
31. Majkowska Magdalena, *Stanisław Soyka*, online:
<https://culture.pl/pl/artist/stanislaw-soyka> dostęp: 13.12.2021 r.
32. Marek. *Danuty Grechuty opowieść o Marku Grechucie*, rozmawiał i napisał Jakub Baran, Widnokres Agencja Artystyczna, Kraków 2011.
33. Marek Grechuta. *Człowiek, który sam siebie ocalił od zapomnienia*, Polskie Radio,
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/2380418,Marek-Grechuta-Czlowiek-ktory-sam-siebie-ocalil-od-zapomnienia> dostęp: 13.12.2021 r.
34. *Nie zepsuć tego, co dobre* – Andrzej Borzym i Bogdan Hołownia o Kabarecie Starszych Panów, online:
<http://meakultura.pl/artykul/nie-zepsuc-tego-co-dobre-andrzej-borzym-i-bogdan-holownia-o-kabarecie-starszych-panow-1289> dostęp: 10.12.2021 r.
35. *Osiecka. Ostatnia romantyczka w piosence*, «8:10» online:
<https://open.spotify.com/episode/6qBpWKAmPXUYbJBjhc7DzU?si=BGGL-2bHxRMvVj7KpiHhOeQ>, dostęp: 11.12.2021 r.
36. *Piosenka prawdę ci powie IV* – Czesław Niemen „Bema pamięci rapsod żałobny”, «Audycje Kulturalne», online:
<https://open.spotify.com/episode/77VjBe5FSDL1m4UfDFo8nd?si=xAPnLRpTh642v8jRRxSjg&nd=1> dostęp: 11.12.2021 r.
37. *Piosenka prawdę ci powie IV* – Czesław Niemen „Dziwny jest ten świat”, «Audycje Kulturalne», online:
<https://open.spotify.com/episode/2J3Z3XiB5MvOc65HfIDHBv?si=zDy-XA3afS4KMH-Rxzhkk1w&nd=1> dostęp: 11.12.2021 r.
38. *Piosenka prawdę ci powie IV* – Marek Grechuta/Anawa „Korowód”, «Audycje Kulturalne», online:
<https://open.spotify.com/episode/3BOuzixF1lhaB5GeN6c16E?si=fGTn-S72rQq-x7uhTJqRQ2Q>, dostęp: 11.12.2021 r.

39. Stanisław Soyka: *polszczyzna ukształtowała moją melodykę*, Polskie Radio, online:
<https://www.polskieradio.pl/8/8818/Artykul/2648552,Stanislaw-Soyka-polszczyzna-uksztaltowala-moja-melodyke> dostęp: 13.12.2021 r.
40. Szwed Piotr, *Piosenka obowiązkowo*, online:
<https://www.dwutygodnik.com/artykul/9090-piosenki-obowiazkowo.html>
dostęp: 13.12.2021 r.
41. Starsi Panowie. *Łączyła ich wspólnota poczucia humoru*, Polskie Radio, online:
<https://www.polskieradio.pl/8/8886/Artykul/2653966,Starsi-Panowie-Laczyła-ich-wspolnota-poczucia-humoru> dostęp: 13.12.2021 r.
42. Ślatała Joanna, *Artysta nie dla mas?*, online:
<http://meakultura.pl/artykul/artysta-nie-dla-mas-1196> dostęp: 10.12.2021 r.
43. Światała Natalia, *Duet doskonały. Jerzy Wasowski i Jeremi Przybora – sylwetki twórcze*, online:
<http://meakultura.pl/artykul/duet-doskonaly-jerzy-wasowski-i-jeremi-przybora-sylwetki-tworcze-1276> dostęp: 10.12.2021 r.
44. Światała Natalia, *Inspiracje Starszych Panów. Krótka historia musicalu*, online:
<http://meakultura.pl/artykul/inspiracje-starszych-panow-krotka-historia-musicalu-1302> dostęp: 10.12.2021 r.
45. Turowska Zofia, *Agnieszki. Pejzaże z Agnieszką Osiecką*, Prószyński i S-ka, Warszawa 2008.
46. Wasowscy Monika i Grzegorz, *Starsi Panowie Dwaj. Kompendium niewiedzy*, Wydawnictwo „Znak”, Warszawa 2014.
47. Wojciech Majewski: *Grechuta nie przypominał żadnego innego człowieka*, Polskie Radio, online:
<https://www.polskieradio.pl/8/8886/Artykul/2855298,Wojciech-Majewski-Grechuta-nie-przypominal-zadnego-innego-czlowieka> dostęp: 13.12.2021 r.
48. „Wymyśliłam sobie siebie”. *Posłuchaj ostatniego radiowego wywiadu z Kaliną Jedrusik*, Polskie Radio, online:
<https://www.polskieradio24.pl/39/156/Artykul/2853741,Wymyslilam-sobie-siebie-Posluchaj-ostatniego-radiowego-wywiadu-z-Kalina-Jedrusik> dostęp: 13.12.2021 r.

DYSKOGRAFIA

WOJCIECH MŁYNARSKI

1. 1966 – *Wojciech Młynarski śpiewa swoje piosenki*
2. 1968 – *Dziewczyny bądźcie dla nas dobre na wiosnę*
3. 1970 – *Obiad rodzinny*
4. 1971 – *Recital ' 71*
5. 1980 – *Szajba*
6. 1986 – *Młynarski w Ateneum* (w wydaniu na CD brak niektórych utworów z kasyety magnetofonowej)
7. 1989 – *Jeszcze w zielone gramy*
8. 1989 – *Młynarski w Paryżu*
9. 1995 – *Piosenki... ballady...*
10. 1995 – *Róbmy swoje '95*
11. 2000 – *Złota kolekcja: Absolutnie*
12. 2001 – *Prawie całość* (5 płyt)
13. 2002 – *Niedziela na Głównym: Gala 2001*
14. 2003 – *Zamknięty rozdział*
15. 2003 – *W co się bawić*
16. 2004 – *Młynarski i Sent. Jesteśmy na wczasach... na żywo 2001*
17. 2004 – *Czterdziecia*
18. 2006 – *Od piosenki do piosenki. Gwiazdozbiór muzyki rozrywkowej*
19. 2008 – *Pogadaj ze mną* (piosenki Wojciecha Młynarskiego i Włodzimierza Nahornego)
20. 2008 – *Złote Przeboje* (Płatynowa kolekcja)
21. 2014 – *Tutaj mieszkam* (piosenki Wojciecha Młynarskiego do muzyki różnych twórców)
22. 2014 – *Polska miłość*
23. 2014 – *Taka piosenka, taka ballada*

POLSKA PIOSENKA LITERACKA

1. Demarczyk Ewa – *Ewa Demarczyk śpiewa piosenki Zygmunta Koniecznego*, Polskie Nagrania „Muza”, 1967
2. Geppert Edyta – *Pamiętnik, czyli kocham cię życie*, Z.P.R., 1998
3. Geppert Edyta – *The Best of*, Warner Music Poland, 2017
4. Gintrowski Przemysław, Kaczmarek Jacek, Łapiński Zbigniew – *Mury w Muzeum Raju*, Pomaton EMI, 1991

5. Grechuta Marek – *Marek Grechuta – 40 piosenek*, Polskie Nagrania „Muza”, 2010
6. Jantar Anna – *Tyle słońca w całym mieście*, Polskie Nagrania „Muza”, 1974
7. Jantar Anna – *Za każdy uśmiech*, Polskie Nagrania „Muza”, 1975
8. Jędrusik Kalina – *Nie pożałuje pan*, Warner, 2019
9. Kabaret Starszych Panów – *Herbatka*, e-Muzyka, 2015
10. Kabaret Starszych Panów – *Rodzina*, e-Muzyka, 2015
11. Kaczmarek Jacek – *Sarmatia*, Pomaton, 1994
12. Niemen Czesław – *Dziwny jest ten świat*, Polskie Nagrania „Muza”, 1967
13. Niemen Czesław – *Czy mnie jeszcze pamiętasz?*, Polskie Nagrania „Muza”, 1968
14. Niemen Czesław – *Sen o Warszawie*, Polskie Nagrania „Muza”, 1995
15. Osiecka Agnieszka – *Kobiety mojego życia*, Polskie Radio S.A., 2013
16. Osiecka Agnieszka – *Sześć oceanów*, Polskie Radio S.A., 2014
17. Radek Janusz – *Kim Ty jesteś dla mnie*, Viproom, 2017
18. Sojka Stanisław – *Nr 17*, Pomaton EMI, 1998
19. Sojka Stanisław – „...Tylko Brać” *Osiecka Znana i Nieznana*, Universal Music Polska, 2010
20. Szałapak Anna – *Koncert w Trójce*, EMI Music, 1999
21. Turnau Grzegorz – *Naprawdę nie dzieje się nic*, Pomaton EMI, 1994
22. Turnau Grzegorz – *Café Sultan*, Parlophone Poland, 2005
23. Umer Magda – *Noce i sny*, Agencja Artystyczna MTJ, 2010

PLAYLISTA UTWORÓW

Link:

https://open.spotify.com/playlist/76CeFZehS20Eb5wjLC5rya?si=3XwR26wITAm-tL6Zu evfZUg&utm_source=copy-link

1. Wojciech Młynarski – *Bynajmniej* (album: *Polska Miłość*)
2. Wojciech Młynarski – *Po co babcię denerwować* (album: *Taka Piosenka, Taka Ballada*)
3. Wojciech Młynarski – *Jesteśmy na wczasach* (album: *Polska Miłość*)
4. Wojciech Młynarski – *Jeszcze w zielone gramy* (album: *Ateneum Gra Młynarskiego*)
5. Skaldowie – *Wszystko mi mówi, że mnie ktoś pokochał* (album: *Wszystko mi mówi, że mnie ktoś pokochał*)
6. Ewa Bem – *Serce to jest muzyk* (album: *Dookoła Wojtka II – Jeszcze w zielone gramy*)
7. Maryla Rodowicz – *Małgośka* (album: *Sześć Oceanów [Piosenki 1962-2013]*)
8. Czesław Niemen – *Muzyko moja* (album: *Cyfroteka: Czesław Niemen*)
9. Maanam – *Karuzela z madonnami* (album: *Miłość jest cudowna [1975-2015]*)
10. Krzysztof Komeda-Trzcziński, Edmund Fetting – *Nim wstanie dzień* (album: *Muzyka Baletowa i Filmowa [Filmowa, Część Druga]*)
11. Czesław Niemen – *Bema pamięci żałobny rapsod* (album: *Enigmatic*)
12. Marek Grechuta, Anawa – *Zadymka* (album: *Anawa*)
13. Kabaret Starszych Panów – *Piosenka jest dobra na wszystko* (album: *Piosenka Jest Dobra Na Wszystko*)
14. Jacek Kaczmarski – *Obława* (album: *Encore, jeszcze raz*)
15. Wojciech Waglewski – *To nic złego* (Remastering 2020) (album: *Waglewski Grażonie [Remastering 2020]*)
16. Nosowska – *Kto?* (album: *8*)
17. Brodka – *W pięciu smakach* (album: *Granda*)
18. Pablopavo i Ludziki – *Karwoski* (album: *Marginal*)
19. Łona I Webber – *Kaloryfer* (album: *Cztery I Pół*)